

INFEKSION ENDOKARDITNING ZAMONAVIY DAVOLASH TAMOYILLARI

Ergashov Behruzjon Komilovich

Osiyo xalqaro universitetida

stajyor assistent, Buxoro, O'zbekiston

ORCID ID 0000-0003-4613-0057

Annotatsiya

Infeksion endokarditning zamonaviy davo choralari tamoyillarini bosqichma-bosqich boorish tamoyillarni ishab chiqish, yondosh kasalligi bor bemorlarda infeksiyon endoartrit kasalligini davo choralarining ehtimoliy natijalarni aniqlash

Kalit so'zlar: Yuqumli endokardit, antibiotiklar, glyukokortikoidlar, plazmaferez, antibakterial terapiya.

Infeksion endokardit (IE) - yurak qopqoqchalari, endokard va unga yaqin joylashgan magistrai qon tomirlar (aorta, o'pka arteriyasi) endoteliasiga bevosita infeksiya tushishi oqibatida polip-yarali yallig'lanish, qopqoq yoki uning ostidagi tuzilmalarda hosilalar paydo bo'lishi, ulaming destruksiyasi, faoliyati buzilishi va qopqoq yetishmovchiligi rivojlanishi bilan namoyon bo'ladi. Jarayon o'tkir yoki o'tkir osti sepsis ko'rinishida kechib, kasallik qo'zg'atuvchisi qonda aylanib yuradi va immune patologik o'zgarishlar, tromboembolik va boshqa asoratlar shakllanishiga olib keladi.

Infeksion endokarditga chalingan bemorlar shifoxona sharoitida quyidagi asosiy tamoyillarga amal qilingan holda davolanishlari lozim: Muolaja etiotrop, ya'ni qo'zg'atuvchiga qarshi qaratilgan bo'lishi; Davo maqsadida faqat bakteristid ta'sirga ega bo'lgan antibakterial vositalarni qo'llash;

> Davo jarayoni uzluksiz va davomiy bo'lishini ta'minlash: streptokokk infeksiyasida - 4 haftadan kam bo'lmasligi; stafilokokk infeksiyasida - 6 haftadan kam bo'lmasligi; grammanfiy florada - 8 haftadan kam bo'lmasligi

Davolash vaqtida tomir ichida va vegetatsiyalarda antibiotiklarni yuqori miqdorlari yaratilishi (antibiotiklarni vena ichiga tomchilab yuborish maqsadga muvofiq) zarur,

Quyidagi hollarda antibiotiklar bilan davoni to'xtatish mumkin: Tana haroratining to'liq me'yoriga kelishi; Laboratoriya ko'rsatkichlarining me'yoriga kelishi (leykotsitoz, neytrofilyoz, kamqonlikning bartaraf etilishi, ECHT pasayishiga moyillik); Qonni bakterial tekshirish natijalari manfiy bo'lishi; Kasallik faolligi klinik belgilarining yo'qolishi. Immunpatologik reaksiya belgilari (glomerulonefrik artritlar, miokardit, vaskulit) kuchayganda qo'llash maqsadga muvofiq: Glyukokortikoidlar (prednizolon kunda 15-20 mg gacha); Antiagregantlar; Giperimmun zardob; Odam

immunoglobulini;Plazmoferez va boshqalar.Konservativ davu 4 hafta davomida samara bermaganda yoki boshqa ko'rsatmalar mavjud bo'lganda jarrohlik amaliyoti o'tkaziladi.*Antibakterial terapiya.* So'nggi yillarda ko'plab yuqori samarali antibiotiklar va kimyoviy preparatlar yaratilishiga qaramay IE ni davolash o'ta dolzarbligicha qolmoqda. Bunga sabab kasallik qo'zg'atuvchilarining antibakterial davoga turg'un va yuqori virulent turlari ortib borayotganligi (stafilokokk, ko'k yiringli tayoqcha, grammanfiy mikroorganizmlar), aksariyat bemorlaming immun tizimi susayganligi, keksa yoshdagi bemorlar hisoblanadi.Bundan tashqari, antibakterial terapiya yalligianish o'chog'ida (vegetatsiyalar) joylashgan va trombin-fibrin "himoya" qobigiga oialgan qo'zg'atuvchiga ta'sir qila oladigan darajada boiishiga bogiiq. IEni davolashda quyidagi bakteritsid ta'sirga ega boigan dori guruhlari keng qoilaniladi:Bakteriyalar hujayra devori sintezi ingibitorlari - p-laktamlar(penitsillin, sefalosporin, karbope- ncmlar);Oqsil sintezi ingibitorlari (aminoglikozidlar, rifampitsin);Nuklein kislotalar sintezi ingibitorlari (ftorxinolonlar).

IEni patogenetik va simptoinatik davosi nospetsifik yallig'lanishga qarshi vositalar, musbat inotrop ta'sirga ega bo'lgan preparatlar, diuretiklar, AAFIlari. dezagregantlar va antikoagulyantlami qo'llagan holda o'tkaziladi. Ulaming kompleks ta'siri intoksikatsiyani, iminunkompleks reaksiyalami. yurak yetish- movchiligini kompensatsiyalash, asoratlami davolash. gemostaz tizimidagi o'zgarishlami bartaraf etishga qaratilgan. Infeksion-toksik sindromni davolashda bcmor ahvolini va buyraklarning ajratish faoliyatini hi- sobga olgan holda infuzion muolaja olib boriladi. Eritmalar (fiziologik eritma, 5 %, 10 % li glukoza erit- masi, poliglyukin), siydik haydovchi vositalar tavsiya etganda kunlik diurez miqdori tomirga yuborilgan suyuqliklardan 300-400 ml ko'p bo'lishi kerak. Tana harorati 38°C dan yuqoriligida issiqlikni tushiruvchi vositalar qo'Tlaniladi. Stafilokokk etiologiyali IE bilan og'rigan bemorlarga intoksikatsiyani kamaytirish maqsadida umum qabul qilingan tartibda antistafilokokkli donor qon zardobi (plazmasi) tavsiya etiladi.

IE bilan og'rigan bemorlarda bosh miya qon aylanishi o'tkir buzilishi xavfi mavjud bo'lganda antikoagulyantlami qo'llash maqsadga muvofiq emas. Chunki ular gemorragik insult rivojlanish xavfini oshiradi. Shu bilan bir qatorda qonni tomir ichi disseminirlangan ivish sindromi rivojlanish ehtimoli bo'Tganda bilvosita antikoagulyantlar, antiagregantlar. geparin (kuniga bir/kgtana vazniga 100-400 birlikda) va yangi muzlatilgan qon zardobi (kunda 8-12 ml/kg) qo'Tlaniladi.

Doimo peroral antikoagulyantlar qabul qilib yuradigan sun'iy yurak qopqog'i mavjud bo'Tgan bemorlarda IE rivojlanganda geparin (fraksiparin) buyuriladi. Kasallikning birinchi ikki haftasida antibakterial davu olayotgan bemorda markaziy asab tizimida emboliya rivojlanganda antikoagulyantlar vaqtincha to'xtatiladi.

IE da yurak yetishmovchiligi sindromi tnfeksion-toksik miokardit va yurak qopqoqlari yetishmovchiligi oqibatida miokardning qisqaruvchanlik xususiyati pasayishi hisobiga rivojlanadi. Shu sababli bir vaqttni o'zida miokardni inotrop

qo'zg'alish, unga kelayotgan oldingi va so'nggi yuklamani kamaytirish, yalligTanish va autoimmun jarayonni bartaraf etish lozim. Ushbu maqsadga erishish uchun bemorahvolidan kelib chiqqan holda yurak glikozidlari, musbat inotrop ta'sirga ega bo'lgan vositalar, hujayra membranasini va yalligTanish jarayonini hamda miokardiositlardagi autoimmun shikastlanishni muvozanatlash uchun prednizolon, yurakdagi yuklamani kamaytirish maqsadida diuretiklar (halqaii. tiazidli), AAFllari. periferik vazodilatatorlar (nitratlar, gidralazin) qoTlaniladi. Dorilar dozasi bemor ahvolidan kelib chiqqan holda alohida tanlanadi.

IE klinikasida autoimmun jarayon belgilari (poliserozit, glomerulonefrit, miokardit, gemorragik vaskulit) ustunlik qilganda GK (prednizolon kunda 20-30 mg) qoTlaniladi.

Jarrohlik usuli yordamida davolash. IE jarrohlik amaliyoti yurak bo'shliqlarini tozalash va gemodinamik buzilishlarni to'rtiq bartaraf etishdan iborat. Ushbu maqsadda jarohatlangan to'qimalar olib tashlanadi va antibiotiklar bilan muqobil davolash o'tkaziladi. Zarurat tugTlganda zararlangan qopqoq o'miga sun'iy o'satiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Jamshidovich, A. S. (2024). ВСЕ ЭФФЕКТЫ ПРЕПАРАТА ИМУДОН. *TADQIQOTLAR*, 31(2), 39-43.
2. Jamshidovich, A. S. (2024). SPECIFIC FEATURES OF THE EFFECT OF THE HEPARIN DRUG. *TADQIQOTLAR*, 31(2), 34-38.
3. Jamshidovich, A. S. (2024). USE OF GLUCOCORTICOSTEROIDS IN PEDIATRIC PRACTICE. *TADQIQOTLAR*, 31(2), 29-33.
4. Jamshidovich, A. S. (2024). РОЛЬ ИНТЕЛЛАНОВОГО СИРОПА И ЦИАНОКОБАЛАМИНА В УЛУЧШЕНИИ ПАМЯТИ. *TADQIQOTLAR*, 31(2), 44-48.
5. Jamshidovich, A. S. (2024). TREATMENT OF POLYNEUROPATHY WITH BERLITHION. *Ta'limning zamonaviy transformatsiyasi*, 4(1), 201-209.
6. Jamshidovich, A. S. (2024). USE OF ASCORIL IN BRONCHIAL ASTHMA. *Ta'limning zamonaviy transformatsiyasi*, 4(1), 191-200.
7. Jamshidovich, A. S. (2024). THE IMPORTANCE OF THE DRUG ARTOXAN. *Ta'limning zamonaviy transformatsiyasi*, 4(1), 182-190.
8. Jamshidovich, A. S. (2024). THE ROLE OF RENGALIN IN CHRONIC BRONCHITIS. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(4), 116-123.
9. Jamshidovich, A. S. (2024). THE ROLE OF ALMAGEL DRUG IN GASTRIC AND DUODENAL WOUND DISEASE. *Ta'limning zamonaviy transformatsiyasi*, 4(1), 173-181.

10. Jamshidovich, A. S. (2024). THE ROLE OF CODELAK BRONCHO SYRUP IN CHILDREN'S PRACTICE. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(4), 109-115.
11. Jamshidovich, A. S. (2024). THE AEVIT DRUG EFFECT. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(4), 124-132.
12. Jamshidovich, A. S. (2024). THE IMPORTANCE OF ALCHEBA DRUG IN POST-STROKE APHASIA. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(4), 132-138.
13. Jamshidovich, A. S. (2024). THE ROLE OF HYALURON CHONDRON DRUG IN OSTEOARTHRITIS. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(4), 139-145.
14. Jamshidovich, A. S. (2024). EFFECT OF SIMETHICONE DROP IN FLATULENCE. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 14(1), 95-101.
15. Jamshidovich, A. S. (2024). BENEFITS OF BETADINE SOLUTION. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 14(1), 116-122.
16. Jamshidovich, A. S. (2024). EFFECT INHALED GLUCOCORTICOSTEROIDS IN CHRONIC OBSTRUCTIVE PULMONARY DISEASE AND BRONCHIAL ASTHMA. *TADQIQOTLAR*, 31(1), 171-180.
17. Jamshidovich, A. S. (2024). USE OF VIGANTOL IN RICKETS. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 14(1), 102-108.
18. Jamshidovich, A. S. (2024). THE VITAPROST DRUG RESULTS. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 14(1), 109-115.
19. Jamshidovich, A. S. (2024). THE ROLE OF BISEPTOL DRUG IN URINARY TRACT DISEASE. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 14(1), 89-94.
20. Jamshidovich, A. S. (2024). PROPERTIES OF THE DRUG DORMIKIND. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(5), 88-92.
21. Jamshidovich, A. S., & Komilovich, E. B. (2024). IMMUNOMODULATORY FUNCTION OF DIBAZOL DRUG. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(5), 83-87.
22. Jamshidovich, A. S., & Komilovich, E. B. (2024). ADVANTAGES OF THE DRUG NERTRAL. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(5), 98-101.
23. Эргашов, Б. К., & Ахмедов, Ш. Ж. (2024). ГИПЕРТОНИЧЕСКАЯ БОЛЕЗНЬ ЭТИОЛОГИЯ. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(6), 59-69.
24. Komilovich, E. B., & Jamshidovich, A. S. (2024). HYPERTENSION, CLASSIFICATION AND PATHOGENESIS. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(6), 50-58.

25. Komilovich, E. B., & Jamshidovich, A. S. (2024). YURAK ISHEMIYASI. STENOKARDIYADA SHOSHILINCH TIBBIY YORDAM. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(6), 12-20.
26. Komilovich, E. B., & Jamshidovich, A. S. (2024). HYPERTENSION ETIOLOGY. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(6), 32-41.
27. Komilovich, E. B., & Jamshidovich, A. S. (2024). CARDIAC ISCHEMIA. ANGINA NURSING DIAGNOSIS AND CARE. *Journal of new century innovations*, 46(1), 44-52.
28. Jamshidovich, A. S. (2024). IMPORTANT INDICATIONS OF THE DRUG WOBENZYM. *Journal of new century innovations*, 46(1), 29-32.
29. Jamshidovich, A. S. (2024). THE RESULTS OF THE EFFECT OF THE DRUG VALIDOL. *Journal of new century innovations*, 46(1), 19-23.
30. Jamshidovich, A. S. (2024). VIFERON USE IN CHILDREN. *Journal of new century innovations*, 46(1), 24-28.
31. Jamshidovich, A. S. (2024). USE OF DUSPATALIN (MEBEVERINE HYDROCHLORIDE) IN GASTROINTESTINAL DISEASES. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(5), 93-97.
32. Jamshidovich, A. S. (2024). ЭФФЕКТЫ СИРОПА ДЕПАКИНА (ВАЛЬПРОЕВАЯ КИСЛОТА). *Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi*, 14(2), 148-152.
33. Jamshidovich, A. S., & Komilovich, E. B. (2024). THE IMPORTANCE OF THE DRUG ALLOCHOL FOR CHRONIC CHOLECYSTITIS. *Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi*, 14(2), 133-137.
34. Jamshidovich, A. S., & Komilovich, E. B. (2024). ВАЖНЫЕ СВОЙСТВА ПРЕПАРАТА ДЕ-НОЛ (субцитрат висмута). *Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi*, 14(2), 143-147.
35. Jamshidovich, A. S., & Komilovich, E. B. (2024). SPECIAL FEATURES OF BUDECTON DRUG. *Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi*, 14(2), 138-142.
36. Gafurovna, A. N., Xalimovich, M. N., & Komilovich, E. B. Z. (2023). KLIMAKTERIK YOSHDAGI AYOLLARDA ARTERIAL GIPERTENZIYANING KESHISHI. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 23(6), 26-31.
37. Komilovich, E. B. Z. (2023). Coronary Artery Disease. *EUROPEAN JOURNAL OF MODERN MEDICINE AND PRACTICE*, 3(12), 81-87.
38. Эргашов, Б. К. (2023). Артериальная Гипертония: Современный Взгляд На Проблему. *Research Journal of Trauma and Disability Studies*, 2(11), 250-261.
39. Эргашов, Б. К., & Мавлонов, Н. Х. (2024). ГИПЕРТОНИЧЕСКАЯ БОЛЕЗНЬ ЛЕЧЕНИЕ. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(7), 243-250.

40. Komilovich, E. B. (2024). HYPERTENSION TREATMENT. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(7), 227-234.
41. Komilovich, E. B. (2024). CORONARY HEART DISEASE. ANGINA EMERGENCY CARE. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(7), 235-242.
42. Эргашов, Б. К. (2024). ГИПЕРТОНИЧЕСКАЯ БОЛЕЗНЬ ДИАГНОСТИКА. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(6), 70-78.
43. Эргашов, Б. К. (2024). ИШЕМИЧЕСКАЯ БОЛЕЗНЬ СЕРДЦА. СТЕНОКАРДИЯ ПРОФИЛАКТИКА. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(6), 21-31.
44. Komilovich, E. B. (2024). YURAK ISHEMIK KASALLIGI. STENOKARDIYANI DAVOLASHNING ZAMONAVIY TAMOUYILLARI. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(6), 3-11.
45. Komilovich, E. B. (2024). HYPERTENSION DIAGNOSTICS. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 38(6), 42-49.
46. Komilovich, E. B., & Xalimovich, M. N. (2024). YURAK ISHEMIYASIDA HAMSHIRALIK DIAGNOSTIKASI VA PARVARISHI. *Journal of new century innovations*, 46(1), 79-85.
47. Эргашов, Б. К., & Мавлонов, Н. Х. (2024). ЗАВИСИМОСТИ В КЛИНИКЕ И ДИАГНОСТИКЕ ИШЕМИЧЕСКОЙ БОЛЕЗНИ СЕРДЦА И АРТЕРИАЛЬНОЙ ГИПЕРТОНИИ. *Journal of new century innovations*, 46(1), 53-60.
48. Komilovich, E. B., & Khalimovich, M. N. (2024). CARDIAC ISCHEMIA. ANGINA CLINICAL FORMS AND DIAGNOSIS. *Journal of new century innovations*, 46(1), 70-78.
49. Komilovich, E. B. (2024). CORONARY HEART DISEASE. ANGINA TREATMENT. *Journal of new century innovations*, 46(1), 95-104.
50. Komilovich, E. B., & Khalimovich, M. N. (2024). NURSING CARE FOR CORONARY ARTERY DISEASE, ANGINA PECTORIS. *Journal of new century innovations*, 46(1), 86-94.
51. Komilovich, E. B., & Khalimovich, M. N. (2024). DEPENDENCIES IN THE CLINIC AND DIAGNOSIS OF CORONARY HEART DISEASE AND ARTERIAL HYPERTENSION. *Journal of new century innovations*, 46(1), 61-69.
52. Ачилов Шохрух Шавкиддин угли. (2024). ХИРУРГИЧЕСКИЕ МЕТОДЫ ЛЕЧЕНИЯ АНЕВРИЗМЫ БРЮШНОЙ АОРТЫ . *TADQIQOTLAR*, 30(3), 120–126.
53. Ачилов Шохрух Шавкиддин угли (2023). ОСЛОЖНЕНИЯ ПОСЛЕ КОВИДА НА СОСУДАХ НИЖНИХ КОНЕЧНОСТЕЙ. *CENTRAL ASIAN*

JOURNAL OF MEDICAL AND NATURAL SCIENCES Volume: 04 Issue: 06 Oct-Nov 2023ISSN:2660-4159, 400-403.

54. Ачилов Шохрух Шавкиддин угли (2023). НАЛОЖЕНИЕ ШИВОВ ПРИ ГНОЙНЫХ ПРОЦЕССАХ НА ТКАНИ. CENTRAL ASIAN JOURNAL OF MEDICAL AND NATURAL SCIENCES Volume: 04 Issue: 06 Oct-Nov 2023ISSN:2660-4159, 292-297.
55. Irgashev, I. (2024). COVID-19 INFEKSIYSINI YUQTIRGAN KASALXONADAN TASHQARI PNEVMONIYA BILAN KASALLANGAN BEMORLARDA DROPERIDOL NEYROLEPTIK VOSITASINI QO'LLANILISHI VA UNING DAVO SAMARADORLIGIGA TA'SIRI. Центральноазиатский журнал образования и инноваций, 3(1), 12-18.
56. Irgashev, I. E. (2022). New Principles of Anticoagulant Therapy in Patients with Covid-19. Research Journal of Trauma and Disability Studies, 1(12), 15-19.
57. Irgashev, I. E. (2023). RESPIRATORY DISTRESS SYNDROME. Horizon: Journal of Humanity and Artificial Intelligence, 2 (5), 587–589.
58. Irgashev, I. E. (2023). Pathological Physiology of Heart Failure. American Journal of Pediatric Medicine and Health Sciences (2993-2149), 1(8), 378-383.
59. Irgashev, I. E., & Farmonov, X. A. (2021). Specificity of resuscitation and rehabilitation procedures in patients with covid-19. Central Asian Journal of Medical and Natural Science, 2(1), 11-14.